Pfeffer de Wydenberg, Johannes: Directorium sacerdotale

[Basel: Johann Besicken, after 20 Dec. 1482] Seite 209

Tractat⁹ iam nouiter ɔpilatus de materijs
diuersis indulgenciarum p doctissimū ac fa-
mosissimū viꝝ dominū Johānez pheffer wi
denberg Sacre theologieꝗꝫ ꝓfessorem exi-
mium Ac alme vniuersitatis studij friburgē
sis ordinarium feliciter incipit.

Anno domini millesimo quadrin-
gētesimo octuagesimo indulgētie
fuerūt friburgensis ꝑochiali eccle
sie pro erectione noui chori et alijs necessa-
rijs ecclesie ornamētis a summo et sanctissi
mo sedis aplice papa Sixto quarto p Tri
ennium misericorditer ɔcesse Ac alias p dei
ecclesiaꝫ diuersis ex causis habundāter sint
multiplicate Et quia quāplurimi ꝓprie ex-
istimacōis fantalia ducti. circa eas frequent
decipiuntur et incaute alios loquendo. aut
docendo decipiunt Utile iudicaui aliqua d
hac materia diuina assistēte gracia. sed ma-
ioꝝ meoꝝ sententias annotare. et in nouem
questiones ꝓncipales illam materiā restrin
gere Pro ingressu igitur. illius materie oc-
currit mihi ꝓmo dictum philosifi ꝓmo topi
corum scꝫ Quot quatuor sunt. ex quoꝝ con
sideratōe in vnaquaꝗꝫ re. quātum ad ei⁹ no
ticiā ⁊ cognitōem ɔtingit habūdare Pri
mum quid sit de quo sermo Secundum
multiplex accepcio. Tercium differentia
Quartum conuenientia. Primū est
huius rei scꝫ que considerāda est diffinitio.
quam vocat terminū vnde dicit Est autem
terminus quidē oratio. quid. est esse signifi
cans. Sed quia questio quid est ꝓsupponit
questionem si est. secundo posteriorum ideo
in primis queritur quo ad presens.

Utrum indulgentie sint ponēde.
Arguit ꝓmo ꝙ nō qꝛ dicit glo-
sa sup id scōa ad cor. scōa. deus
non potest errare modo erraret si
dicta sua nō ipleret sed ipse dixit. deu. xxv.
ꝙ scōm mensuram delicti debet esse plaga-

rum modus ergo penitentem. necesse est pu
niri sicut demeruit. ergo si sic nichil potest re
laxari et ꝑconsequens relaxationes que fiūt
p indulgētias nihil vtilitatis conferūt et sic
non sunt ponende. Secundo sic dicit au
gustinus aut deus punit aut homo. sed ho-
mo non punit digne. qd relaxatur. ergo de⁹
puniet et sic relaxatōes indulgentiaꝝ nihil
conferunt vt videtur Tercio sic morbus
corporalis nō potest curari nisi p antidotuꝫ
et si relaxetur antidotuꝫ remanet morb⁹ sed
morb⁹ spiritualis magis est difficilis et pe
nitentia iniuncta eius antidotum ⁊ si relaxa
tur aliquid de pena remanebit morbus igit
talis relaxatio magis videtur obesse q̄m ꝓ-
desse Inopositum est qd saluator dicit pe.
math. xvi. tibi dabo claues regi celorum ⁊c̄
Ubi albētus magnus indulgentia est pene
satisfactorie remissio ⁊c̄. et si est remissio pe-
ne ⁊c̄. igitur est tenet cōsequentia abest tertio
adiacente ad est scdꝫ adiacens Pro isto
dubio notandū ꝙ sicut tangit albert⁹ mag-
nus circa dis. xx. q̄rti. ꝙ ꝓpter rōnes ante
oppositum tactas aliqui plus fuerunt moti
quam necesse est. Dicētes indulgentias nil
esse aut valē sed ab hijs qui eas ponūt. esse
piam fraudem qua minister eccl'ie decipien
do pueros suos ꝓuocat ad bonum scꝫ p ele
mosinas pegrinatōes. p auditum verbi dei.
et ad alia pietatis opa Et isti dant exemplū
de matre ꝓuocante pueꝝ ad ambulandū ꝙ
vtile est placens puulo in fine vie ostendēs
sibi illud et postq̄m illuc puenerit. ꝙ subtra
hat et postea iteꝝ sibi ostendat ⁊ cum ibi p-
ueniat iterum subtrahat vt sic studeat ambu
lare. que decepcio pija videt esse. Isti inq̄t
albertus magnus ad ludū pueroꝝ volebāt
trahere fcta ecclesie. et hoc puto fore heresim
quia in nullo crederet ecclesie. si i istis que p̄
dicantur populo. aut fideles hortantur vt fa
ciant inueniretur decepcio quare reliquitur
tanq̄m falsum et erroneum. Ideo dicunt
alij doctores Sanctus Thomas albertus

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-585/0209
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG